

Tworzenie i ocena scenariuszy mobilności dla SUMP

Przewodnik krok po kroku

Opracowywanie skutecznych scenariuszy mobilności obejmuje następujące kluczowe kroki:

- ▶ Analiza bieżącej sytuacji mobilności w mieście.
- ▶ Zaangażowanie interesariuszy.
- ▶ Ustalenie wizji i jasnych celów w zakresie mobilności wraz z wartościami docelowymi i wskaźnikami wspierającymi aktualną i przyszłą wydajność systemu transportu miejskiego.
- ▶ Opracowanie wielu wariantów scenariuszy.
- ▶ Ocena i porównanie scenariuszy.
- ▶ Wybór i dopracowanie preferowanego scenariusza z udziałem interesariuszy i społeczności w celu osiągnięcia konsensusu.

Lista kontrolna do tworzenia i oceny scenariuszy

- **ZBADANIE WPŁYWU POTENCJALNYCH ZMIAN CZYNNIKÓW ZEWNĘTRZNYCH:**
Należy rozważyć, w jaki sposób zmienne takie jak trendy gospodarcze, rozwój technologii i zmiany polityczne wpłyną na mobilność.
- **OPISANIE RÓŻNYCH ALTERNATYWNYCH SCENARIUSZY, W TYM ZAKŁADAJĄCEGO NIEPODEJMOWANIE ŻADNYCH DZIAŁAŃ**
Przedstawienie szeregu przyszłych opcji, zapewniając wyraźne porównanie z obecnym systemem.
- **ODPOWIEDNIE TECHNIKI ZASTOSOWANE W CELU WSPARCIA ROZWOJU I OCENY SCENARIUSZA**
Wykorzystanie solidnych metodologii, takich jak modelowanie transportu, narzędzia prognostyczne i analiza wielokryterialna, w celu zapewnienia rzetelnego procesu decyzyjnego.
- **PRZEPROWADZONA ANALIZA WRAŻLIWOŚCI**
Ocena wrażliwości wyników na różne założenia, zapewniająca solidność planu w różnych warunkach.

Dlaczego scenariusz?

- ▶ Opracowywanie i analizowanie scenariuszy pozwala miastom ocenić konsekwencje aktualnych trendów, zmian społecznych i alternatywnych priorytetów politycznych. Wzmacnia to podstawy decyzyjne, wspiera tworzenie długoterminowej wizji i celów oraz pomaga ustalać realistyczne wartości docelowe w zakresie planowania mobilności.
- ▶ Wdrażanie wybranych scenariuszy powinno być monitorowane za pomocą wskaźników efektywności, opartych na danych dotyczących mobilności miejskiej, zebranych w obszarze zrównoważoności, bezpieczeństwa i dostępności, zgodnie ze wskaźnikami i metodologią ustanowioną na poziomie UE.
- ▶ Tworzenie scenariuszy mobilności umożliwi miastom przetestowanie wpływu proponowanych polityk i inwestycji przed ich wdrożeniem. Scenariusze pomagają prognozować, w jaki sposób zmiany w zachowaniu podróżnych, infrastrukturze i politykach publicznych mogą kształtować przyszłość. Korzystając z danych i wkładu społeczności, można podejmować mądrzejsze i bardziej zrównoważone decyzje.

Czym jest scenariusz?

- ▶ Scenariusz opisuje konkretny przyszły rozwój związany z mobilnością miejską, uwzględniając potencjalne skutki czynników zewnętrznych, takich jak trendy demograficzne i gospodarcze, a także aktualne strategiczne priorytety polityczne (jak na przykład silny nacisk na aktywną mobilność lub elektromobilność).

Korzyści ze scenariuszy mobilności

Opracowanie i uzyskanie dostępu do scenariuszy mobilności oferuje wiele korzyści, pomagając miastom w tworzeniu zrównoważonych, efektywnych i integracyjnych systemów transportowych.

1 OPTIMALIZACJA INWESTYCJI TRANSPORTOWYCH

Analizując różne scenariusze mobilności, decydenci mogą skuteczniej alokować zasoby, nadając priorytet projektom o największym wpływie. Takie podejście zapewnia, że fundusze publiczne są inwestowane w rozwiązania, które przynoszą długoterminowe korzyści gospodarcze i społeczne.

2 ZMNIEJSZENIE WPŁYWU NA ŚRODOWISKO

Strategiczne planowanie scenariuszy pomaga miastom wdrażać środki, które obniżają emisję gazów cieplarnianych, zmniejszają zanieczyszczenie powietrza i promują energooszczędne opcje transportowe. Rozważając rozwiązania w zakresie zrównoważonej mobilności, takie jak aktywne podróże, elektryfikacja i ulepszone sieci transportu publicznego, obszary miejskie mogą dążyć do osiągnięcia celów klimatycznych, jednocześnie poprawiając jakość życia.

3 POPRAWA DOSTĘPNOŚCI I RÓWNOŚCI DLA WSZYSTKICH

Dobrze zaprojektowany scenariusz mobilności zapewnia, że systemy transportowe służą wszystkim mieszkańcom, w tym wrażliwym i niedostatecznie obsłużonym grupom społecznym. Oceniając, w jaki sposób różne strategie wpływają na dostępność, miasta mogą promować mobilność sprzyjającą włączeniu społecznemu, zmniejszając nierówności i poprawiając łączność dla wszystkich użytkowników, niezależnie od dochodu, wieku, czy sprawności fizycznej.

Ocena scenariuszy mobilności

Dokładna ocena scenariuszy mobilności jest niezbędna do wyboru najbardziej skutecznych i zrównoważonych strategii. Wiąże się to z wykorzystaniem kombinacji metod jakościowych i ilościowych do pomiaru potencjalnych skutków.

► KRYTERIA OCENY

Scenariusze powinny być oceniane na podstawie kluczowych czynników, takich jak zrównoważony rozwój środowiskowy, efektywność kosztowa i sprawiedliwość społeczna. Pomaga to zapewnić, że wybrana strategia jest zgodna z szerszymi celami politycznymi, takimi jak redukcja emisji, rentowność i poprawa mobilności dla wszystkich.

► NARZĘDZIA ANALITYCZNE

Modele ruchu, analiza kosztów i korzyści oraz systemy informacji geograficznej (GIS) są powszechnie wykorzystywane do oceny różnych scenariuszy mobilności. Narzędzia te dostarczają danych dotyczących wzorców podróży, potrzeb infrastrukturalnych i ekonomicznej wykonalności, pomagając decydentom w podejmowaniu świadomych decyzji.

► KLUCZOWE WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI (KPI)

Aby śledzić sukces wybranego scenariusza, niezbędne jest ustalenie mierzalnych KPI. Mogą one obejmować zmniejszenie emisji pojazdów, zwiększenie korzystania z transportu publicznego, poprawę jakości powietrza lub zmniejszenie poziomu zatorów. Regularne monitorowanie i dostosowywanie w oparciu o te wskaźniki zapewnia, że plany mobilności pozostają skuteczne i dostosowują się do zmieniających się potrzeb miejskich.

(KPI) do oceny scenariuszy mobilności

Aby skutecznie ocenić i porównać scenariusze mobilności, zaleca się stosowanie kluczowych wskaźników efektywności w czterech kryteriach oceny:

1 ATRAKCYJNOŚĆ DLA UŻYTKOWNIKÓW (DOSTĘPNOŚĆ I WYGODA)

Liczba pasażerów transportu publicznego
Procentowy wzrost liczby użytkowników autobusów, tramwajów i pociągów.

Skrócenie czasu podróży
Średnie skrócenie czasu dojazdów w różnych środkach transportu.

Udział środków transportu
Udział podróży realizowanych pieszo, na rowerze i transportem publicznym.

2 ATRAKCYJNOŚĆ EKOLOGICZNA (ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ ŚRODOWISKOWY)

Redukcja emisji CO₂
Procentowy spadek emisji gazów cieplarnianych z transportu.

Poprawa jakości powietrza
Redukcja poziomów NOx i PM2.5.

Wzrost aktywnej mobilności
Wzrost liczby podróży pieszych i rowerowych jako procent wszystkich podróży.

3 ATRAKCYJNOŚĆ EKONOMICZNA (OPLACALNOŚĆ I RENTOWNOŚĆ FINANSOWA)

Stosunek kosztów do korzyści
Ekonomiczny zwrot z inwestycji dla projektów transportowych.

Generowanie przychodów
Dochód z opłat za przejazd i zatłoczenie oraz z opłat parkingowych.

Efektywność operacyjna
Redukcja kosztów operacyjnych transportu publicznego w przeliczeniu na pasażera.

4 ATRAKCYJNOŚĆ SYSTEMOWA (INTEGRACJA I ODPORNOŚĆ)

Łączność sieciowa
Liczba węzłów multimodalnych i ulepszonych połączeń intermodalnych.

Odporność na zakłócenia
Zdolność do utrzymania usług mobilności w czasie kryzysów lub ekstremalnych warunków pogodowych.

Sprawiedliwość społeczna i włączenie społeczne
Odsetek populacji z lepszym dostępem do usług transportowych.

